

R O Z S U D O K**V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Milana Deáka, v právnej veci žalobkyne **M. s.r.o.**, E., zastúpenej JUDr. S. T., advokátkou v M., proti žalovanej **Sociálnej poisťovni**, so sídlom v Bratislave, pobočka Martin, Nám. SNP č. 4, o **vydanie bezdôvodného obohatenia**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp.zn. 7 C 226/2006, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2008 sp.zn. 10 Co 294/2007, rozhodol

t a k t o :

Dovolanie žalobkyne **z a m i e t a** .

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Martin rozsudkom z 12. februára 2007 č.k. 7 C 226/2006-75 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 24. mája 2007 č.k. 7 C 226/2006-93 zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 111 946,91 Sk (3 715,96 EUR) s 9,5 % úrokom z omeškania ročne od 27. septembra 2006 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súčasne ju zaviazal zaplatiť na účet právnej zástupkyne žalobkyne trovy konania v sume 23 965,-- Sk, taktiež do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej oprel o ustanovenia § 151ma ods. 1, 3, 5, § 39, § 451 ods. 1, 2 a § 458 Občianskeho zákonníka a odôvodnil ho tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že návrh je dôvodný, lebo u žalovanej došlo k bezdôvodnému obohateniu. Postup výkonu záložného práva prednostným záložným veriteľom, teda žalobkyňou, je upravený v § 151ma ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa tak nepostupovala, jej postup odporuje zákonu, a preto úkon,

ktorým vyplatila žalovanej žalovanú sumu je neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaná obdržala uvedenú sumu na základe neplatného právneho úkonu a je povinná ju vrátiť z titulu bezdôvodného obohatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Žiline rozsudkom z 27. marca 2008 sp.zn. 10 Co 294/2007 napadnutý rozsudok okresného súdu (v spojení s doplnčiacim rozsudkom) zmenil tak, že žalobu zamietol. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa pri vykonávaní dobrovoľnej dražby (podľa zákona č. 527/2002 Z.z.), uskutočnenej 29. decembra 2005 postupovala nesprávne, keď 7. februára 2006 poukázala na účet žalovanej sumu 108 398,-- Sk, hoci nemala preukázané, aké pohľadávky iných veriteľov sú zabezpečené zákonným záložným právom a v akom sú poradí. Napriek tomu, ak žalovaná sumu prijala, nemožno konštatovať, že získala bezdôvodné obohatenie. Bolo preukázané, že žalovaná bola záložným veriteľom povinného B. H. C., s.a., M., a že svoju pohľadávku, ktorú mala právoplatne proti nemu prisúdenú, si už v exekučnom konaní pred súdnou exekútkou JUDr. R. v tejto výške riadne uplatňovala a aj prihlásila do dražby. Poverená exekútkou JUDr. M. R. 1. decembra 2005 oznámila žalobkyňi, že za Sociálnu poisťovňu, Bratislava, pobočka Martin, proti povinnému B. H., C., s.a., Č., prihlasuje v exekučnom konaní Ex X., a Ex X. pohľadávku veriteľa Sociálna poisťovňa, pobočka Martin do dražby nehnuteľnosti konanej 29. decembra 2005 u dražobníka M., s.r.o., M. Pohľadávku uplatnila vo výške 108 398,-- Sk + trovy exekúcie a vo výške 80 540,-- Sk trovy exekúcie. Výťažok z rozvrhu žiadala poukázať na účet súdnej exekútky JUDr. M. R. Podľa názoru odvolacieho súdu tak žalovaná mala sa prijatie plnenia právny dôvod, a to právoplatné a vykonateľné rozhodnutia, ktoré si uplatnila v exekučnom konaní a riadne prihlásila do dražby, preto sa na úkor žalobkyne neobohatila. Výrok o trovách konania odôvodnil tým, že hoci žalovaná v konaní mala úspech, náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania neuplatňovala v zmysle § 151 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, navrhla ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, zrejme z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). V odôvodnení dovolania poukázala na to, že neexistoval a neexistuje žiaden právny dôvod na vyplatenie akejkoľvek čiastky žalobkyňou žalovanej, a to, že jej nejaké sumy vyplatila sa stalo omylom. Je nesporné (ako konštatoval aj prvostupňový súd), že veriteľov bolo viac, výťažok z dražby, ktorý bol určený na rozvrh nepostačoval na uspokojenie všetkých pohľadávok veriteľov – záložné právo mal G. F., exekúcia bola vedená Sociálnou poisťovňou, ďalšou obchodnou spoločnosťou. Keďže nebola v celom rozsahu uspokojená ani pohľadávka prvého záložného veriteľa v poradí po navrhovateľovi

dražby, a to spoločnosti G. F. a.s., je nesporné, že keby aj žalobkyňa nezaslala finančné prostriedky omylom, k uspokojeniu žalovanej ako veriteľa by nedošlo. V prípade vyplatenia finančných prostriedkov žalovanej ide o ich duplicitné vyplatenie, tieto finančné prostriedky sú prostriedkami žalobkyne a nie dlžníka – vlastníka bytu, voči ktorému bola vedená exekúcia aj dražba prostredníctvom dražobnej spoločnosti. Žalobkyňa nemá žiadne záväzky voči žalovanej, ktorá má vedenú pohľadávku voči inému dlžníkovi a pokiaľ by takéto rozhodnutie zostalo právoplatné, žalobkyňa nemá šancu domôcť sa vrátenia omylom vyplatených finančných prostriedkov bez právneho dôvodu, nakoľko sumu 215 668,10 Sk vyplatila ako zostatok na uspokojenie do notárskej úschovy JUDr. J. a nebol žiaden dôvod, ani právny, ani iný na to, aby akokoľvek uhradila žalovanú sumu žalovanej.

Žalovaná vo vyjadrení navrhla dovolanie žalobkyne zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzujú len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm.a/ až g/ O.s.p.

Dovolateľka žiadnu z týchto vád nenamietala a jej existencia nevyšla v konaní najavo.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani vadu tejto povahy dovolateľka nenamietala a ani dovolací súd jej existenciu z obsahu spisu nezistil.

Dovolateľka namieta, že zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav. Dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Právna úprava dovolania vychádza z toho, že (v danom prípade) dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. je dovolací súd viazaný v tom smere, že nemôže preskúmavať iné právne otázky než tie, ktoré boli dovolateľom označené. Aj keď nie je viazaný dovolateľom navrhnutým riešením týchto otázok, pri posudzovaní veci vyplýva pre dovolací súd určité obmedzenie. Názor odvolacieho súdu o správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu sa môže týkať len tých otázok, ktoré bol oprávnený posudzovať. To znamená, že dovolací súd sa vyslovuje o správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu iba z pohľadu dovolacích dôvodov. Záver, že rozhodnutie odvolacieho súdu je správne, je preto odôvodnený vtedy, ak právne otázky označené dovolateľom odvolací súd vyriešil v súlade so zákonom.

Skutkové zistenia, z ktorých vychádzal pri rozhodovaní odvolací (a aj prvostupňový) súd sú postačujúce aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobkyňa sa domáhala od žalovanej zaplata 108 398,-- Sk s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, ako majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu, keď prijala omylom zaslané finančné prostriedky z dražby nehnuteľnosti dlžníka žalovanej. Na rozdiel od súdu prvého stupňa, odvolací súd dospel k záveru, že aj keď žalobkyňa nemala preukázané pri vykonávaní dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z.z. uskutočnenej 29. decembra 2005, aké pohľadávky, a v akom poradí, iných veriteľov sú zabezpečené zákonným záložným právom, a napriek tomu 7. februára 2006 poukázala na účet žalovanej sumu 108 398,-- Sk, jej postup bol

nesprávny, avšak prijatím tohto plnenia žalovaná nezískala na úkor žalobkyne majetkový prospech, keď na jeho prijatie mala právny dôvod, a to právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, ktoré si riadne uplatnila v exekučnom konaní a svoju pohľadávku prihlásila do dražby. S takýmto záverom odvolacieho súdu treba súhlasiť. Ak totiž aj žalobkyňa nepostupovala v súlade s § 151ma Občianskeho zákonníka a výtazok z predaja zálohu, prevyšujúci pohľadávku zabezpečenú v prospech prednostného záložného veriteľa (t.j. veriteľa, ktorého záložné právo je v poradí rozhodujúcom na uspokojenie záložných práv registrované ako prvé), namiesto uloženia do notárskej úschovy rozvrhla sama tak, že uspokojila žalovanú (ako jedného zo záložných veriteľov) mimo poradia rozhodujúceho na uspokojenie záložných práv, takto vlastným zavinením spôsobila škodu záložnému veriteľovi v poradí pred žalovanou. Pokiaľ následne žalobkyňa takto vzniknutú škodu záložnému veriteľovi v poradí pred žalovanou nahradila, nemôže sa z tohto titulu domáhať od žalovanej, ktorá v dobrej viere prijala peňažné plnenie na uspokojenie svojej pohľadávky riadne prihlásenej do predmetnej dražby nehnuteľnosti, vydania bezdôvodného obohatenia, ako majetkového prospechu získaného plnením bez právneho dôvodu.

Z uvedených dôvodov preto dovolací súd dovolanie žalobkyne zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že žalovaná, ktorej by podľa výsledku konania právo na náhradu trov tohto konania vzniklo, návrh na rozhodnutie o trovách nepodala.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Jana Bajánková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

